

Безработните, чиито правоотношения са прекратени по тяхно желание, с тяхно съгласие или поради виновното им поведение, както и тези, които са придобили право на парично обезщетение в рамките на три години от предходното упражняване на правото си, получават минимален размер на обезщетението за безработица за срок от 4 месеца.

Размерът на обезщетението за безработица за работилите при непълно работно време се определя пропорционално на уговореното време, като в този случай то може да е под предвидения минимален размер.

Периодът за изплащане на паричното обезщетение за безработица се зачита за трудов стаж и лицето се осигурява за пенсия и здравно осигуряване за сметка на фонд "Безработица".

Лицата, наети на работа на непълно работно време в срока за изплащане на парично обезщетение и получаващи възнаграждение по-малко от МРЗ, установена за страната, имат право на обезщетение за безработица в размер на 50% от полагащото им се парично обезщетение за оставащия период за изплащане.

Един от стимулите за активно търсене на работа е niskият размер на социалните помощи. Размерът на гарантирания минимален доход (ГМД) за 2000 г., който е база за определяне на социалните помощи, е 49.7% от минималната работна заплата и 93.2% от социалната пенсия.

Политиката по отношение на обезщетенията за безработица е насочена към:

- облекчаване на бюрократичните изисквания относно изискваните документи във връзка с изплащане на обезщетение;
- поддържане на размер на обезщетенията за безработица, който да стимулира безработните лица да търсят и приемат работа;
- подобряване сътрудничеството между системите по заетостта, социалното осигуряване и социалното подпомагане за повишаване на ефективността при насочване на безработни към работа, насърчаване активното поведение на безработните лица на пазара на труда, предотвратяване на злоупотреби, оптимизиране на предлаганите услуги.

В общия доход на домакинствата доходът от обезщетения за безработица е незначителен дял и през последното десетилетие намалява от 0.6% през 1992 г. на 1.1% през 2000 г. Този процес се обуславя от: niskия размер на обезщетенията - от 70 до 130 лв. през 2002 г.³; наличието на горна граница; непостоянната и нерегламентирана заетост, при което трудно се изпълняват нормативните изисквания за получаването на обезщетение (според Закона за насърчаване на заетостта); niskия размер на заплатите и още по-niskия размер, върху който се осигуряват заетите лица.

³ Кодекс за задължително обществено осигуряване.